

عکس: ایستنا

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و هند:

توان افزایش دو برابری تجارت بر پایه روپیه و ریال را داریم

حل مشکلات بانکی و انجام مبادلات بر پایه روپیه و ریال، حجم تجارت ایران و هند را به دو برابر افزایش می‌دهد

گفت‌وگو

یکی از محورهای مهم اقتصادی دولت سیزدهم، توجه به توسعه روابط تجاری با کشورهای مختلف بویژه آنهایی که روابط تاریخی، فرهنگی و تجاری مناسبی با کشورمان دارند، است که یکی از این کشورها، هندوستان است؛ کشوری با رشد اقتصادی بالا و بستر مناسب برای صادرات و واردات که در سبد مبادلات تجاری کشورمان نیز نقش مؤثری دارد. در این میان، موانع مختلفی باعث شده تا ظرفیت تجاری بین دو کشور به شکل مؤثری شکوفا نشود و در نتیجه نیازمند توجه ویژه تصمیم‌گیران است که با برنامه‌ریزی و مذاکرات بین دو کشور، چالش و موانع تجاری برطرف شده و شاهد رشد چشمگیر تجارت خارجی بین دو کشور باشیم. در اواخر خردادماه سال جاری، سفیر هند در ایران در همایش معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های حضور در بازار هندوستان، با اشاره به مشکلات بانکی در توسعه روابط دو طرف، گفت: هر دو کشور تلاش دارند تا این مشکلات کمتر شود، البته برخی مسائل در خصوص تحریم‌ها کم‌اکن و جود دارد. اما کشور هندوستان در زمینه صادرات کالاهای غیرتحریمی از سوی ایران به این کشور مصمم است تا سقف صادرات در این بخش افزایش یابد. در این زمینه، ابراهیم جمیلی، رئیس اتاق مشترک ایران و هند در گفت‌وگویی اظهار داشت: اگر مشکلات بانکی در تجارت بین دو کشور را حل کرده یا بحث مبادله کالا بر پایه روپیه و ریال را تعریف کنیم یا اینکه صندوق تهاتر راه‌اندازی شود، کمتر از یک سال آمار و ارقام تجارت بین دو کشور ایران و هند حداقل به دو برابر میزان فعلی افزایش می‌یابد. به عقیده جمیلی، کشور هند، کشور خاصی است و در رابطه با کالاها هیچ رقابتی باهم نداریم. کالاهایی که آنها نیاز دارند را ما در اختیار داریم و همچنین کالاهایی که ما نیاز داریم را آنها می‌توانند تأمین کنند. در ادامه مشروح گفت‌وگو با ابراهیم جمیلی، رئیس اتاق مشترک ایران و هند را می‌خوانید.

مبادلات را داشته باشیم.

● به مشکلات بانکی اشاره کردید،

مشخصاً چه مسائلی در فضای بانکی

بین دو کشور مطرح است؟

اگر یادتان باشد زمانی که هند از ما نفت خریداری می‌کرد، ما نمی‌توانستیم پول نفت را تبدیل کنیم و بیابوریم و زمان بسیار زیادی طول کشید تا تسویه صورت گیرد و این تحریم‌هایی است که آمریکا با ابزار دلار و... برای ما فشار ایجاد می‌کند، البته بانک‌های هندی نیز همکاری لازم را با ما انجام ندادند. یکی از مشکلات فعلی ما در تجارت با هندوستان، گشایش ال. سی است که محدودیت‌های بانکی برای ما قائل می‌شوند و البته در سایر کشورها هم چنین مشکلاتی را داریم. ما امیدوار هستیم محدودیت‌های گشایش ال. سی و مشکلات مربوط به همکاری‌های بانکی دو کشور کمتر شود که بتوانیم به راحتی با هر کشوری از جمله هند تبادل تجاری داشته باشیم.

● کدام گروه کالاهادر سبد تجاری دو کشور قرار دارد و اینکه تجار هندی خرید کدام کالاهای ایرانی را امتقاصی می‌شوند؟ همچنین واردکنندگان ایرانی، کدام کالای هندی را برای بازار داخلی مانتخاب می‌کنند؟

کشور هند، کشور خاصی است. ما در رابطه با کالاها هیچ رقابتی باهم نداریم، کالاهایی که آنها نیاز دارند را ما در اختیار داریم. کالاهایی که ما نیاز داریم را نیز آنها می‌توانند ارائه کنند. در حقیقت یک نوع مکمل هم هستیم و برای همین کار، در اتاق مشترک ایران و هند پیشنهاد کردیم

● نحوه تسویه مالی مبادلات بازرگانان ایرانی چگونه انجام می‌شود و تا چه میزان امکان مبادله با ارزهای محلی وجود دارد؟ آیا تاجار دو کشور از حذف دلار در مبادلات استقبال می‌کنند؟

یک‌سری از مبادلات تجاری در حال حاضر با روپیه و ریال انجام می‌شود، ولی صادرکنندگان ایرانی از بانک مرکزی انتظار دارند که قیمت روپیه را بر مبنای واقعی خریداری کند و این می‌تواند برای تبادلات پولی راهگشا باشد. اگر بانک مرکزی صندوق مشترک روپیه و ریال را در ایران و هند راه‌اندازی کند، خیلی از نیازهای مان را می‌توانیم از این صندوق برطرف کرده و کمک کنیم که این اتفاقی بیفتد. در این زمینه یک مقدار تاجر گله‌مند هستند که باید تلاش کنیم تا تاجر بتوانند به راحتی صنعتی مشترک تأسیس شود و بتوانیم ارزش افزوده بسیاری از کالاهایی را چه در بخش صادرات و واردات بیشتر کنیم. اگر بتوانیم این کار را انجام دهیم و با هندی‌ها شرکت‌های مشترک تأسیس کنیم، نتایج مثبتی حاصل خواهد شد. حتی می‌توانیم در کشورهای دیگری مثل افغانستان و آسیای میانه نیز با هندی‌ها همکاری کنیم. باید قبول کنیم که هند در سال ۲۰۲۵ میلادی سومین یا دومین قدرت دنیا خواهد بود و آنها عزم‌شان را جزم کرده‌اند که به سمت ابرقدرت اقتصادی پیش بروند. یکی از کشورهایی که در کنار این قوه می‌تواند به رشد اقتصادی‌اش کمک کند، ایران است. به بیان دیگر، هم ایران می‌تواند به هند کمک کند، هم هندی می‌تواند به ایران کمک کند، ولی باید برنامه‌ریزی داشته باشیم. باید کردیدره‌های حمل‌کالا را سهل‌تر و سرمایه‌گذاری دو کشور را آسان‌تر کنیم و حضور در نمایشگاه‌های کشور مقابل را گسترش دهیم؛ همچنین اعزام هیأت‌ها را باید در دستور کارمان قرار بدهیم و به‌صورت جدی و فعال پیش برویم. اگر به این سمت‌وسو برویم، می‌دانیم که در پنج سال آینده چقدر می‌تواند برای اقتصاد هر دو کشور مفید باشد، چون این یک جاده دوطرفه است، نمی‌توانیم کاری کنیم که فقط به سود صادرات ما باشد یا اینکه ما نمی‌توانیم واردکننده محض باشیم و فقط واردکننده کالاهای هندی. بنابراین، ما هم باید در تأمین کالاهای آنها نقش فعال داشته باشیم و هم بتوانیم بخش عمده نیازهای مان را از طریق هندوستان تأمین کنیم.

در اتاق مشترک ایران و هند پیشنهاد کردیم که در منطقه آزاد چابهار که هندی‌ها آمده بودند سرمایه‌گذاری کنند، یک شهرک صنعتی مشترک تأسیس شود

صادرکننده‌ها داشته باشد؛ به گونه‌ای که نحوه دسترسی مراجعه‌کنندگان و تاجر به کارشناسان بانک مرکزی باید تسهیل شود. به عقیده من، باید کارگروه‌هایی با کشورهای مختلف تشکیل شود. هند هم یکی از آن کارگروه‌ها می‌تواند باشد که ایجاد شود و در عین حال ما باید یک رابط در بانک مرکزی داشته باشیم. این رابط بانک مرکزی می‌تواند هم به بانک و هم به صادرکننده کمک کند. ایجاد این ساختارها، جلوی مراجعات مکرر را خواهد گرفت و اجازه مذاکرات تکراری را نخواهد داد. به صورت کلی، ارتباط بانک مرکزی با تاجر باید از طریق اتاق‌های مشترک باشد. ما به‌عنوان اتاق ایران و هند این آمادگی را داریم که با ایجاد کارگروه مشخص، به جای اینکه تاجر، واردکنندگان و صادرکنندگان جداگانه به بانک مرکزی مراجعه کنند، مسائل از طریق کارگروه بررسی و پیگیری شود. این می‌تواند هم به تاجر و هم به بانک مرکزی کمک کند.

● بانک مرکزی مرکز مبادله ایران راه‌اندازی کرده و تلاش دارد تا فرماندهی ارزی به خوبی در این بستر شکل بگیرد و به تاجر خدمات ارزی مناسب ارائه شود. نظر شما در این باره چیست و چه پیشنهاداتی دارید؟

اگر واقع‌بینانه نگاه کنیم این است که با توجه به شرایط تحریمی، بانک مرکزی در تأمین ارز دچار مشکل است و باید در این شرایط سیاست‌های واقع‌گرایانه در دستور کار قرار گیرد. باید کالاهای رتبه‌بندی شوند و ارز هم گروه‌بندی شود. به غیر از دارو و مواد غذایی، باید در قالب سیستم مبادله‌ای تأمین ارز صورت پذیرد. ما شاهد هستیم که صادرکنندگان به جای اینکه مشوق‌های صادراتی بگیرند، تنبیه صادراتی می‌گیرند و از سوی دیگر واردکنندگان با دلار ارزان‌تر کالاهای خود را وارد می‌کنند؛ بنابراین این مسائل باعث می‌شود کالاهای غیرضروری از بانک مرکزی ارز دریافت کنند. کالاهای غیرضروری در زمانی که ما در جنگ اقتصادی هستیم، چرا باید ارز ارزان‌تر از بانک مرکزی دریافت کنند و تولیدکنندگان واقعی برای ماشین‌آلات یا برای تأمین مواد اولیه ماه‌ها منتظر شوند؟ اینها سیاست‌هایی است که باید حتماً در آن تجدید نظر شود. اطمینان به بخش خصوصی بسیار مهم است. در فضای تجاری شاخصی به نام رتبه‌بندی داریم. ما هنوز هم در کشور تعداد زیادی از صادرکنندگان دلسوز داریم. با کسانی که می‌خواهند سوءاستفاده کنند، حتماً باید برخورد قانونی صورت گیرد. اما کسانی هم که درست کار می‌کنند، حتماً باید مورد حمایت قانونی قرار بگیرند.

● باتوجه به روابط خوب سیاسی بین ایران و هند، چقدر می‌توانیم به ایجاد بانک‌های مشترک بین دو کشور فکر کنیم؟

دوره ایجاد بانک‌های مشترک دیگر گذشته است. ما یک زمانی در خیلی از کشورها بانک‌های مشترک داشتیم، حتی در اروپا، انگلیس، سنگاپور، مالزی و... ولی به هر صورت این محدودیت‌ها و فشارهای اضافه شده امروز بانک‌های ما در خارج، آن کارایی لازم را دیگر ندارند، ولی راه‌ها بسته نیست؛ حتماً تاجر‌ها یک راهی را پیدا می‌کنند و از آن راه‌ها ادامه می‌دهند. خیلی از راه‌ها هم ابداعی است، نمی‌شود گفت که یک راه مشخصی است که همه انجام می‌دهند و با توجه به اینکه هر صادرکننده چقدر در سایر کشورها امکانات دارد و چقدر نیاز دارد، کارها را انجام می‌دهند.

● چه اقداماتی برای دوبرابر شدن حجم تجارت بین ایران و هندوستان از طریق دیگر دستگاه‌ها یا ایجاد انجام شود؟

در تمام دنیا برای صادرات، جواز صادراتی و مشوق‌های صادراتی در نظر می‌گیرند. در ایران اخیراً برعکس شده و مشوق‌های صادراتی ارائه نمی‌شود و از سویی نیز در برخی از کالاهای معافیت ۱۴۱ و ۱۴۲ مالیاتی حذف شده است. ما در یک‌سری از کالاهای مازاد تولید داریم و باید صادرات انجام شود. وزارت صمت، گمرک و سازمان‌های نظارتی جداگانه فشار وارد می‌کنند، اما صادرکننده نمی‌تواند با فشار صادرات بیشتری انجام دهد؛ بنابراین باید در این زمینه‌ها تدبیر و برنامه‌ریزی شود تا موانع و مشکلات برطرف شود و در نهایت رشد صادرات را شاهد باشیم.

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

● در مسیر تسهیل مرادوات تجاری بین ایران و هند، بانک مرکزی کشورمان چه اقداماتی را باید در اولویت قرار دهد؟ خواسته مشخص تجار ایرانی از بانک مرکزی چیست؟

اقتصاد بین‌الملل

جهان چگونه به نرخ رشد دو برابری دست خواهد یافت؟

به گفته بانک جهانی، از بین بردن شکاف جنسیتی می‌تواند تولید ناخالص داخلی جهانی را بیش از ۲۰ درصد افزایش دهد و نرخ رشد جهان را در دهه آینده دو برابر کند. به گزارش «ایران اقتصادی»، بانک جهانی اعلام کرد که نابرابری در بسیاری از زمینه‌ها از جمله آموزش، بهداشت، کار، دستمزد و مشارکت نیروی کار ادامه دارد و زنان فقط از دوسوم حقوق مردان برخوردار هستند. بانک جهانی در گزارش سالانه «زنان، تجارت و قانون» اعلام کرد که سرعت اصلاحات کم شده است و دولت‌ها باید پیشرفت در راستای دستیابی به برابری جنسیتی در محل کار و در چهارچوب‌های نظارتی خود را سرعت ببخشند. اقتصاددان ارشد این سازمان، ایندیرمیت گیل گفت: «زنان، قدرت توریوشاژر کردن اقتصاد جهانی را دارند.» محققان پس از تجزیه و تحلیل اصلاحات قانونی و اجرای واقعی آنها در ۱۹۰ کشور به این نتیجه رسیدند که شکاف جنسیتی جهانی برای زنان در محیط کار بسیار گسترده‌تر از تخمین قبلی است و هیچ کشوری از جمله ژرومنندترین اقتصادها، فرصت‌های برابر برای زنان فراهم نمی‌کند.

این سازمان مستقر در واشنگتن فاش کرد که زنان از کمتر از دوسوم حقوق مردان در زمینه حمایت قانونی در برابر خشونت و دسترسی به مراقبت‌های کودکان برخوردار هستند و تخمین زده می‌شود زنان به طور متوسط فقط ۶۴ درصد حمایت‌های قانونی نسبت به مردان را دریافت می‌کنند که نسبت به رقم قبلی ۷۷ درصد، کاهش قابل توجهی ثبت کرده است.

بر اساس گزارش بانک جهانی، زنان از یک‌سوم حمایت قانونی لازم در برابر خشونت خانگی، آزار جنسی، ازدواج زودهنگام و زن‌کشی برخوردارند. اگرچه ۱۵۱ کشور به طور قانونی آزار و اذیت جنسی در محل کار را ممنوع می‌کنند اما فقط ۳۹ ایالت قوانینی دارند که این مورد را در مکان‌های عمومی ممنوع می‌کند. نتایج این پژوهش نشان داد ۹۸ کشور قوانینی را وضع کرده‌اند که حقوق برابر برای زنان را الزامی می‌کند، در حالی که تنها ۳۵ اقتصاد از طرح‌های پرداخت شفاف برای زنان استفاده می‌کنند.

بانک جهانی خاطرنشان کرد که قوانین و اقدامات تبعیض‌آمیز در سراسر جهان، زنان را از کار یا راه‌اندازی کسب‌وکار در موقعیتی برابر با مردان بازمی‌دارد. تی ترومبیک، پژوهشگر اصلی این گزارش گفت: «امروزه به سختی نیکی از زنان در نیروی کار جهانی شرکت می‌کنند، در حالی که تقریباً از هر چهار مرد، سه نفر به عنوان نیروی کار هستند و این مورد ناعادلانه نیست، بلکه بی‌فایده است.»

طبق گزارش ایستنا، بیزنس نوشت: سازمان توسعه استدلال کرد که انتقال به دنیای برابر جنسیتی را می‌تواند به سرعت از طریق تسریع تلاش‌ها در اصلاح قوانین و تصویب سیاست‌های عمومی که زنان را برای کار، همچنین راه‌اندازی و رشد کسب‌وکارها توانمند می‌سازد، دنبال کرد.

دوره ایجاد بانک‌های مشترک دیگر گذشته است

ما یک زمانی در خیلی از کشورها بانک‌های مشترک داشتیم، حتی در اروپا، انگلیس، سنگاپور، مالزی و... ولی به هر صورت این محدودیت‌ها و فشارهای اضافه شده امروز بانک‌های ما در خارج، آن کارایی لازم را دیگر ندارند، ولی راه‌ها بسته نیست. حتماً تاجر‌ها یک راهی را پیدا می‌کنند و از آن راه‌ها ادامه می‌دهند. خیلی از راه‌ها هم ابداعی است، نمی‌شود گفت که یک راه مشخصی است که همه انجام می‌دهند. با توجه به اینکه هر صادرکننده چقدر در سایر کشورها امکانات دارد و چقدر نیاز دارد، کارها را انجام می‌دهند.